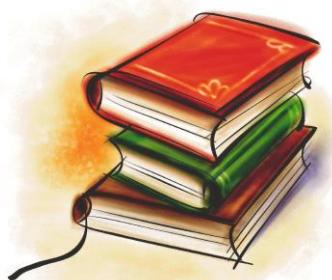

„Książki na receptę”

- książki, które pomagają:

uwrażliwiają, relaksują, rozwijają, uczą,
pozwalają zrozumieć,
skłaniają do refleksji,
poprawiają humor,
zachęcają do podjęcia rozmowy, motywują do podjęcia działań

W naszym kraju zwrot „książka na receptę” używany jest w znaczeniu metaforycznym. W USA, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Walii, Norwegii i Szwecji pacjenci, którzy opuszczają mury szpitala otrzymują recepty na leki oraz recepty na książki, których lektura wspomaga proces leczenia. W Polsce w wielu szpitalach są książki, które rozdaje się dzieciom w czasie pobytu w na oddziale, są też książki, które mali pacjenci mogą zabrać do domu.

W życiu każdego dziecka i rodzica są sytuacje, które silnie wpływają na emocje, wydarzenia, które niosą ze sobą wielkie zmiany. W takich chwilach warto sięgnąć po odpowiednią książkę, której bohater zmagają się z podobnymi problemami. Lektura książek jest wstępem do podejmowania rozmowy na trudne tematy. Często analiza emocji postaci fikcyjnej, jej postępowania podpowiadają dziecku, jak rozwiązać trapiący go problem, pomagają pogodzić się np. ze stratą bliskiej osoby. Rozmowa bardzo zbliża do siebie rodziców i dzieci. Mały człowiek wie, że może liczyć na to, iż zostanie wysłuchany, zrozumiany.

Widniejący poniżej zestaw książek pogrupowałam na kilka kategorii. Podane tytuły nie wyczerpują bogactwa literatury dostępnej na rynku ani zagadnień, które można poruszać w rozmowie z dzieckiem. Wybór tematów i literatury został dokonany w oparciu o rozmowy prowadzone w Poradni, przedszkolach i szkołach z rodzicami oraz nauczycielami, podczas których dorośli zwracali się z prośbą o podanie ciekawych, inspirujących książek, które mogliby czytać z dziećmi. Tak jak nie istnieje uniwersalna recepta na wszystkie dolegliwości i choroby, tak nie istnieje uniwersalna książka na receptę. Aby „książka na receptę” spełniała swoją funkcję, musi być dobrana indywidualnie do wieku, predyspozycji, zainteresowań czy trudności z jakimi boryka się młody czytelnik lub grupa czytelników. Kolejne kryterium dotyczy przeznaczenia wybranej książki oraz celu jaki chce się osiągnąć poprzez wspólną lekturę.

Książki, które skłaniają do podjęcia rozmowy na trudne tematy.

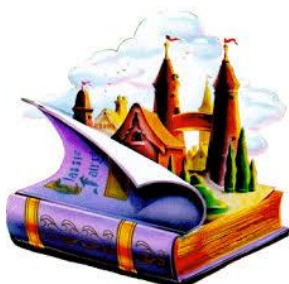
Często łatwiej dziecku rozmawiać o trudnych sytuacjach i emocjach im towarzyszących, kiedy można odnieść je do bohatera utworu a nie bezpośrednio do siebie samego. Postępowanie bohatera bajki motywuje do podejmowania konkretnych działań przez dziecko. W wyniku obcowania z tekstem pojawiają się w umyśle kilkulatka refleksje oraz odwołania do świata rzeczywistego, a także osobistych przeżyć i zmagania.

- „12 ważnych opowieści. Polscy autorzy o wartościach” praca zbiorowa
- „Bajkoterapia, czyli bajki-pomagajki dla małych i dużych” praca zbiorowa
- „Motylek” Elżbieta Zubrzycka
- „Trudne pytania dla dorosłych” Elżbieta Zubrzycka
- „Marudek i Pogodek na wakacjach, czyli jak być szczęśliwym” Elżbieta Zubrzycka
- „Po co się złościć? Bezpieczne dziecko” Elżbieta Zubrzycka
- „Powiedz komuś!” Elżbieta Zubrzycka
- „Dobre i złe sekrety” Elżbieta Zubrzycka
- „7 opowieści, aby pozbyć się złości i ukoić smutki”
- „Bajki na dobry sen” Gerlinde Ortner
- „Bajki pomagajki. Na dobry dzień i jeszcze lepsze jutro” Barbara Stańczuk
- „Wielka księga uczuć” Grzegorz Kasdepke
- „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach” praca zbiorowa
- „Puk, puk, jest tam kto? W brzuchu naszej mamy” Jo Witek
- „Gdy smok się wprowadza ponownie” Jodi Moore
- „Wiewiórki, które nie chciały się dzielić”
- „Koala, który się trzymał” Rachel Bright

Książki, które motywują do tworzenia opowiadań.

Są książki, które mogą być czytane wielokrotnie i za każdym razem inaczej. To czytelnik podczas kartkowania decyduje jaką historię stworzy. Lektura prócz rozrywki i śmiechu niesie ze sobą wartość edukacyjną. Dziecko uczy się tworzyć rozbudowane zdania, bogaci zasób słownictwa, poznaje nietypowych bohaterów, rozwija wyobraźnię jest zmobilizowane do kreatywnego myślenia.

- „Opowiedz mnie” Magdalena Matoso
- „Rok w lesie” Emilia Dziubak
- „Miasteczko mamoko” Mizielińska Aleksandra, Mizieliński Daniel
- „Przekroje owoce i warzywa” Agnieszka Sowińska
- „Wielki piknik” The Tjong-Khing
- „Tappi. O tym, jak w Szepczącym Lesie zgubiły się trzy małe smoki” Marcin Mortka
- „Roboty” Kłudkiewicz Paweł

Książki, które zachęcają do wyrażania i okazywania uczuć.

Dzieci dość często mają kłopot z nazwaniem tego, co w danej chwili odczuwają, często nie mogą poradzić sobie z nagromadzeniem odczuć i emocji. Są sytuacje, kiedy nie wiedzą jak okazać, wyrazić swoje uczucia względem innej osoby. Wspólna lektura wybranej książki pozwoli najmłodszym zrozumieć, dlaczego w różnych sytuacjach różnie reagują oraz stworzą możliwość zdobycia słownictwa i odwagi, dzięki którym będą mogły opisać to, co odczuwają.

- „Miłość” Astrid Desbordes
- „Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię kocham” Sam McBratney
- „W moim sercu” Jo Witek
- „Nie płacz, króliczku” Jörg Mühle
- „Śpij, króliczku” Jörg Mühl
- „Do kąpielni, króliczku” Jörg Mühle
- „Złość. Przygody Fenka” Magdalena Gruca
- „Jestem wściekły! Jak pokonać złość” Dagmar Geisler
- „Radość i wyspa Hop-Siup” W. Kołyszko, J. Tomaszewska
- „Smutek i zakłęte miasto” W. Kołyszko, J. Tomaszewska

Książki jako lek na nudę – pobudzają do działania.

Spędzanie czasu z tekstem pisany nie musi być rozrywką bierną. Jest wiele książek, które zachęcają do aktywnego spędzania czasu, inspirują do wymyślania nowych zabaw.

- „Naciśnij mnie” Hervé Tullet
- „Kastor uprawia fasolkę” Lars Klinting
- „Kastor majsterkuje” Lars Klinting
- „Kastor piecze” Lars Klinting
- „Moje Roboty. Piżamorama” Frederique Bertrand, Michael Leblond
- „Poznaj Pettsona i Findusa” Sven Nordqvist
- „Przepyszne opowiadania i przepisy Tappiego” Marcin Mortka
- „Dzieci gotują” Agnieszka Górka

Obcowanie z książką powinno być zabawą, rozrywką, skłaniać do rozmów, powinno pobudzać do myślenia, do działania. To od dorosłego zależy, czy czytanie książki będzie wspólnym doświadczeniem czy biernym odtwarzaniem.

*Opracowała mgr Katarzyna Słysz
logopeda, biblioterapeuta*